

A NEMZETI
KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS ALAP

2024. ÉVI PROGRAMSTRATÉGIÁJA

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

JÓVÁHAGYTA:

CSÁK JÁNOS
MINISZTER

NEMZETI
TUDOMÁNYPOLITIKAI
TANÁCS

KISS ÁDÁM
ELNÖK

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

Az NKFI Hivatal által kezelt hazai közfinanszírozású támogatások a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból (NKFI Alap) valósulnak meg, a hivatal által az NKFI Alap éves programstratégiájában rögzített versenypályázati portfólió szerint.

Csák János, a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter a KFI tv. 12. § (2) bekezdése és a Nemzeti Tudománypolitikai Tanács (NTT) 2023. december 12-ei ülésén hozott döntése alapján a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 2024. évi programstratégiáját (Programstratégia) 2023. december 21. napján jóváhagyta.

A Programstratégia 176,263 milliárd forint keretösszeggel tesz javaslatot pályázatok meghirdetésére, illetve kezelésére.

A PROGRAMSTRATÉGIA KERETRENDSZERE

A 2024. évi Programstratégiában rögzített programok és konstrukciók, valamint a Programstratégia támogatásával 2024-ben meghirdetendő felhívások közvetlenül hozzájárulnak a Kulturális és Innovációs Minisztérium 2023-ban elfogadott innovációs intézkedéscsomagja, a **Neumann János Program** (NJP) stratégiai célkitűzéseinek megvalósulásához.

Az NJP stratégiai vízióként határozta meg, hogy a Global Innovation Index (GII) alapján Magyarország 2030-ra a világ legjobb 25, 2040-re pedig a világ legjobb 10 innovátor országa közé kerüljön. Amennyiben ezt az európai mérőskálára (European Innovation Scoreboard, EIS) helyezük, akkor ott a jelenlegi 21. helyünkről 2030-ra a 10. helyre szükséges előrelépünk.

Az NJP fókuszában a tudásalapú gazdaság megerősítése áll a meglévő intézmények fejlesztésén, valamint új programok megvalósításán keresztül.

A 2024. évi Programstratégia elvi keretrendszerét a Neumann János Programban meghatározott kulcsszavak alkotják:

- 1) **asszociáció**, azaz a tudástermelő rendszerek (egyetemek, kutatóintézetek), valamint a gazdasági szereplők közötti együttműködések erősítése,
- 2) **hatás**, amely alatt értjük egyrészt a gazdasági hatást, másrészt a társadalmi hatást, harmadrészt az intellektuális vagy tudományos hatást,
- 3) **mérés**, azaz a KFI támogatásokban megfelelő hatásindikátorok (pl. minőségi publikációk, jövedelemtermelő szabadalmak, termék, árbevétel, stb.) folyamatos és adekvát mérése és hatásértékelése.

A Neumann János Program szintén meghatározza azokat a területeket, amelyekben az Európai Innovációs Eredménytábla (EIS) eredményei alapján jelentős előrelépés szükséges az innováció területén a következő időszakban. A 2024. évi Programstratégia kiemelt célja, hogy hozzájáruljon a magyar eredmények javításához ezen a három területen:

- 1) **emberi erőforrások** – a kutatói utánpótlás, a doktori képzésben résztvevők és a felsőoktatásban az MTMI (STEM) területen tanulók száma,
- 2) **innovátor vállalkozások** – a termékinnovációt, folyamatinnovációt végrehajtó KKV-k száma és aránya,
- 3) **szellemi tulajdonjogok** (intellectual property, IP) – a szabadalmak, védjegyek, forma-tervezési mintaoltalmak száma.

A 2024. évi Programstratégia hozzájárul továbbá **Magyarország Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Stratégiájának** (2021–2030) végrehajtásához.

AZ INNOVÁCIÓS PÁLYÁZATOK FELTÉTEL- ÉS ELVÁRÁSRENDSZERÉNEK ÁTALAKÍTÁSA

Az NJP alapján a KFI szakpolitikai irányítás 2023-ban megújította az NKFI Alapból finanszírozott innovációs pályázatok feltételrendszerét a következő alapelvek mentén:

- a pályázatok fókuszában a hazai KKV szektor (ideértve a startupokat és spin-offokat is) megerősítése áll;
- az innovációs pályázatoknál kiemelt beavatkozási cél az egyetemek, a kutatóintézetek, a vállalatok és a finanszírozási források (piaci, állami) összekapcsolása, együttműködések ösztönzése;
- a pályázati elvárásoknál a projekt hatása került a középpontba. Az innovációs pályázatok indikátorait három dimenzióban szükséges értelmezni: 1) gazdasági hatás, 2) társadalmi hatás, 3) tudományos hatás;
- az innovációs pályázatok végrehajtási ideje feszebb lett (2, ill. 3 éves megvalósítási időszakok);
- erőteljesebb belépési kritériumok meghatározása a pályázók számára;
- új előlegpolitika bevezetése – a szakmai teljesítés előrehaladásához kötött kifizetések.

FÓKUSZTERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA

Az NJP meghatározza azokat a **fókussterületeket**, amelyekre a KFI forrásokat a következő időszakban koncentrálni szükséges annak érdekében, hogy a támogatásokból megvalósított eredmények gazdasági hatása erősödjön.

A 2024. évi Programstratégia továbbra is ezeket a fókussterületeket tekinti elsődlegesnek az innovációs támogatások allokálásánál:

- a) az egészséges élet megőrzését szolgáló megelőző, gyógyító és ellátó rendszerek támogatása;
- b) a gazdaság zöld átmenetének és a körforgásos gazdaság kialakításának támogatása;
- c) a gazdaság és társadalom digitális átmenetének támogatása.

A megjelölt területeken az NKFI Hivatal 2023-ban *Fókussterületi Innovációs Testületeket állított fel az érintett társtárccák, valamint a gazdasági és az akadémiai szereplők bevonásával*, amelyek a 2024. évi Programstratégia innovációs pályázatainak előkészítésében és a pályázatok elbírálásában is szerepet kapnak.

A fenti három fókussterület mellett az NKFI Hivatal kiválósági alapon továbbra is befogad és elbírál olyan kimagasló színvonalú KFI pályázatokat, melyek illeszkednek a Kormány gazdaságpolitikájához.

AZ INNOVÁCIÓS PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSI SZISZTÉMÁJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MEGÚJÍTÁSA

Az innovációs pályázatok elbírálása továbbra is kétkörös értékelési rendszerben valósul meg. A szakmai előminősítést követően történik meg a pályázat tényleges beadása. Az értékelés és a döntéshozatal szakasza felgyorsul.

Izraeli minta alapján 2023-ban megvalósult az NKFI Alap pályázatértékelői közösségének újjászervezése és a kapcsolódó feladatok felülvizsgálata. A szűkebb létszámú pályázatértékelői pool tagjai a fókussterületi testületek előtt szóban is bemutatják az értékelt pályázatot, majd a pályázatok szakmai nyomon követésében is részt vesznek. Az értékelők mellett technológiai menedzserek segítik az értékelések koordinációját, és biztosítják az egységes értékelési szemlélet kialakítását.

A döntések kialakításában a Fókussterületi Innovációs Testületek jelentős szerepet játszanak.

SZAKMAI MONITORING ÉS AZ INDIKÁTORRENDSZER MEGÚJÍTÁSA

A Kulturális és Innovációs Minisztérium egységes indikátorkészletet alakított ki az innováció finanszírozásban, amely indikátorok kiemelten támogatják az EIS és GII innovációs indexekben történő előrelépésünket.

A szaktárca stratégiai indikátorkészletére alapozva az NKFI Hivatal 2023-ban megújította az NKFI Alapból finanszírozott kutatás-fejlesztési és innovációs programok és projektek nyomon követésére szolgáló indikátorok készletét is¹.

Az NKFI Hivatal, mint az NKFI Alap kezelő szerve, az ismertetett stratégiai célok és alapelvek figyelembevételével, valamint a 2023-ban létrejött döntéselőkészítési, mérési és értékelési keretrendszerek működtetésével és azok fejlesztésével fogja végrehajtani a 2024. évi Programstratégiát.

A Programstratégia által bemutatott programok, pályázatok úgy kerültek kialakításra, hogy illeszkedjenek a *Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)* 2. prioritásában tervezett KFI felhívásokhoz, a beavatkozások egymást erősítsék.

A Programstratégia jogi környezete

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) 11. § (1) bekezdése szerint az NKFI Alap a kutatás-fejlesztés és az innováció állami támogatását biztosító és kizárólag ezt a célt szolgáló, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti elkülönített állami pénzalap. Az Alap Innovációs Alaprészből, Kutatási Alaprészből és Nemzeti Laboratóriumok Alaprészből áll.

Az NKFI Alap kezelő szerve – a KFItv. 11. § (3) bekezdése és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalról, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap kezelő szervének kijelöléséről szóló 344/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. §-a alapján – a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (a továbbiakban: NKFI Hivatal).

A KFItv. 12. § (2) bekezdése szerint az NKFI Alap éves programstratégiáját – a Nemzeti Tudománypolitikai Tanács (a továbbiakban: NTT) véleményének kikérését követően – a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter hagyja jóvá.

A Programstratégia az NKFI Alapból nyújtható kutatás-fejlesztési és innovációs támogatások fő területeit és az ezekhez rendelt pénzügyi kereteket határozza meg a 2024. évre vonatkozóan.

Fontos változás a 2024. évi Programstratégia megvalósítása során, hogy a kiválósági alapú kutatási támogatási programokkal kapcsolatos feladatok ellátását végző döntés-előkészítő testület létrehozásáról 2023-ban döntött az Országgyűlés. A Kutatási Kiválósági Tanács (a továbbiakban: KKT) működését a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (KFItv.) 2024. január 1-től hatályos rendelkezése biztosítja. A 2024. január 1-jével felálló KKT válik a jövőben a kiválósági kutatási támogatási programok első számú szereplőjévé, amely testületi formában felel a kiválósági kutatási pályázati kiírások előkészítéséért, valamint a pályázati döntésekért. A KKT adminisztratív működését, valamint az általa jóváhagyott pályázatok lebonyolítását az NKFI Hivatal támogatja, illetve biztosítja.

¹ A kutatóintézetek, valamint a gazdaság összekapcsoltságának erősítéséhez szükséges egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 673/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet módosította a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott kutatás-fejlesztési és innovációs programok és projektek értékelésének részletes szabályairól szóló 433/2016. (XII. 15.) Korm. rendeletet. A 433/2016. Korm. rendelet 4. sz. melléklete tartalmazza az NKFI Hivatal megújult indikátorkészletét.

A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAP 2024. ÉVI PROGRAMSTRATÉGIÁJA

INNOVÁCIÓS ALAPRÉSZ			
	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
1.	KKV Fókuszterületi Innovációs Program	85	A felhívás célja a megújult társadalomgazdasági innovációs ökoszisztéma megerősítését, és a társadalmi és gazdasági hasznosítási szempontokat a megújítási elvek szellemében fókuszba helyező kutatás-fejlesztési és innovációs projektek támogatása piacképes termék, technológia, szolgáltatás fejlesztése révén.
2.	Spin-off Program: kutatási eredmények piacra vitele	7	A felhívás legfontosabb célja, olyan startup és spin-off vállalkozások támogatása, amelyek – elsődlegesen, de nem kizárólag – felsőoktatási intézményekben és közfinanszírozású kutatóintézetekben keletkezett kutatási eredmények üzleti hasznosítását tervezik, és amelyek esetében a piacra vitelhez még jelentős kutatás-fejlesztési tevékenység szükséges.
3.	Iparjogvédelmi Pályázat (IP)	0,5	A program célja a szellemi tulajdon-védelem eszköztárának tudatos, versenyképességet erősítő, minél szélesebb körű alkalmazásának támogatása.
4.	Nagyvállalati Fókuszterületi Innovációs Program	15	A felhívás célja olyan nagyvállalati vezetéssel, szektorok közötti együttműködés keretében megvalósuló kutatás-fejlesztési és innovációs projektek támogatása, melyek figyelembe veszik a társadalmi és gazdasági hasznosítási szempontokat.
5.	HU-rizont Nemzetközi Program²	9,155 (+8)	<p>A magyar kutatók és szervezetek nemzetközi kapcsolatépítését, közös nemzetközi kutatási innovációs projektjeit támogató programokat a HU-rizont Nemzetközi Program c. komplex beavatkozás foglalja magában.</p> <p>A HU-rizont Nemzetközi Program részeként a 2024. évi Programstratégiában 9,155 milliárd forintos kerettel tervezük a KFI ökoszisztéma szereplőinek nemzetközi beágyazottságát támogató programok meghirdetését,</p> <p>A beavatkozáson belül cél a bilaterális és multilaterális tudományos és technológiai (TÉT) programok, továbbá a Horizont</p>

² A konstrukciónak a Kormányzati Önerő Alapból történő 8 milliárd forintos kiegészítése nem képezi formálisan részét a Programstratégiának.

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
			<p>Európa keretprogramban való hazai részvétel ösztönzése, a kapcsolódó partnerségi programokban való magyar részvétel elősegítése. Az igényekre reflektálva új típusú konstrukciók is megjelennek 2024-ben.</p> <p>A Programstratégia keretében meghirdetett nemzetközi konstrukciókon túlmenően 2024-ben a Kormány további 8 milliárd forintos támogatási keretet biztosít az NKFI Alapon keresztül a közvetett és közvetlen európai uniós forrásokban való magyar részvétel biztosítására, illetve a magyar kezdeményezésű nemzetközi kiválósági projektek támogatására.</p>
6.	Innovációs Kockázati Tőkeprogram	20	<p>Az NKFI Alap támogatásával megvalósuló pénzügyi eszközök alkalmazásának célja a nagy innovációs potenciállal rendelkező kis- és középvállalkozások (tőkeági finanszírozással történő) versenyképesebbé tétele az innováció különböző fajtáinak erősítésével, KFI kapacitásaik és technológiai színvonaluk javításával, technológiatranszfer, valamint innovációs szolgáltatások biztosításával, és nemzetközi piacra lépésük elősegítésével.</p>
7.	Nemzetközi és hazai kutatási infrastruktúrák használatának támogatása	0,1	<p>A felhívás célja, hogy a kutatási infrastruktúrák (KI) által nyújtott kutatási és mérési lehetőségek igénybevételét támogassa a kutatók számára.</p>
	Innovációs Alaprész részösszeg	136,755	

KUTATÁSI ALAPRÉS Z

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
8.	Kiválósági alapú kutatási támogatások	19	<p>A kiválósági alapú kutatási támogatások (kutatási témapályázatok, posztdoktori és fiatal kutatói kiválósági programok) célja a kutatói kiválóság megerősítése – tematikus megköttés nélkül – olyan kutatói kezdeményezésű, ígéretes alapkutatási projektek támogatásával, amelyekből világviszonylatban is kiemelkedő tudományos eredmények várhatók, növelve ezzel a hazai kutatók és kutatási intézmények nemzetközi elismertségét. A posztdoktori és fiatal kutatói kiválósági programok a kutatói életpálya kezdetén járó kiváló kutatók támogatását célozzák meg két lépcsőben.</p> <p>A kiválósági alapú kutatási támogatások fölött 2024-től a Kutatási Kiválósági Tanács (KKT) diszponál. A KKT működéséről a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (KFI tv.) 2024. január 1-től hatályos módosítása rendelkezik. A KKT adminisztratív működését, valamint a KKT által jóváhagyott pályázatok lebonyolítását az NKFI Hivatal támogatja, ill. biztosítja. A 2024. évi Programstratégia keretében a kiválósági alapú kutatási támogatások a korábbi évekhez képest jelentősen megemelt keretösszeggel szerepelnek. A keretemeléssel a KKT számára jelentős mozgástér nyílik a kiválósági alapú kutatási támogatások rendszerének kialakítására és formálására.</p>
9.	Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program	10	<p>A Kormány ösztöndíjat alapít Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program néven (a továbbiakban: EKÖP), valamint ennek részeként Kooperatív Doktori Program néven, amely a felsőoktatási intézmények által kiírt ösztöndíjpályázatokat foglalja magában.³</p> <p>Az EKÖP a 2016-ban indult Új Nemzeti Kiválóság Program (ÚNKP) folytatása és kibővítése. Az integrált kiválósági ösztöndíj program célja a kutatói kiválóság elismerése, valamint a kiemelkedő képességű fiatalok kutatói életpályán való elindulásának támogatása. A program meghirdetésre kerülő pályázatait a felsőoktatásban részt vevő hallgatói, kutatói kiválóságot támogatják olyan – alapképzésben, mesterképzésben vagy doktori képzésben részt vevő – hallgatók, doktori hallgatók, doktorvárományosok, valamint fiatal oktatók, kutatók támogatásával, akik a felsőoktatási intézményekben eredményes kutatási és alkotói tevékenységet folytatnak.</p>

³ A kutatóintézetek, valamint a gazdaság összekapcsoltságának erősítéséhez szükséges egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 673/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet módosította a 24/2013. (II. 5.) Korm. rendeletet a nemzeti felsőoktatási kiválóságról, amely rögzíti az Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program (EKÖP) alapítását. Az EKÖP ösztöndíjpályázatokat az egyetemek alakítják ki és hirdetik meg a jogszabályban meghatározott keretek között azzal, hogy a pályázatot az EKÖP Tanács véleményezi A 24/2013. (II. 5.) kormányrendelet módosítása 2024. január 1-jén lépett hatályba.

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
			2024-től az EKÖP keretén belül kerül meghirdetésre Kooperatív Doktori Program, amelynek célja, hogy a kutatás-fejlesztés és az innováció területén tovább bővítse azon munkavállalók létszámát – elsődlegesen az MTMI (matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai) területeken –, akik szakmai ismereteiket a legfrissebb tudományos kutatási eredményekkel kívánják gyarapítani, és elkötelezettek tudásuk társadalmi és gazdasági hasznosításában.
10.	Research Grant Hungary	6	A program kiemelt támogatással ösztönzi a legdinamikusabb alkotási szakaszban lévő, kiváló, a nemzetközi tudományos világ élmezőnyébe tartozó kutatókat, akik szakterületük formálóiaként, iskolateremtő vezető kutatóként ígéretes kutatási projektjeik megvalósításával hozzájárulnak ahhoz, hogy Magyarország a térség kutatás-fejlesztési és innovációs központjává fejlődjön. További cél a fókuszterületi innovációs projektek iparágaihoz kapcsolódó, az ezen a területeken a nemzetközi tudományos világ élmezőnyébe tartozó kutatók Magyarországra csábítása, melynek keretében minimum 3 éves időszak alatt valósulnak meg mérhetően világszínvonalú alkalmazott kutatások.
11.	Nyugdíj - matching fund	0,244	A doktori képzésben részt vevők jelentős része a doktori képzés mellett nem folytat egyéb kereső tevékenységet, amelyből öregségi nyugdíj jogosultságot szerezhetne. A konstrukció célja a doktori képzésben részt vevő hallgatóvá válás elősegítése érdekében 50%-os kiegészítő támogatás nyújtása azon felsőoktatási intézmény számára, amely doktori képzésben résztvevő hallgatójától átvállalja a szolgálati idő szerzése céljából kötött megállapodás alapján fizetendő nyugdíj járulék megfizetését.
12.	Önköltség - matching fund	0,264	A konstrukció a munkáltatók számára elérhető direkt támogatás, amely arra ösztönzi őket, hogy támogassák munkavállalóik felsőfokú képzéseken való részvételét, fokozatszerzését (beleértve a doktori képzést is). Cél a munkavállaló felsőoktatási képzésbe történő beiratása esetén (tanulmányi szerződés keretében) a munkáltató által átvállalt önköltség felének kiegészítő támogatásként (matching fund alapon) történő biztosítása.
13.	Proof of Concept: fejlesztési potenciál értékelés	3	A program célja elsősorban, de nem kizárólag, az, hogy a már korábban elnyert és megvalósított kutatási kiválósági (pl. OTKA, Élvonal, Lendület) pályázatokból származó kutatási eredmények kereskedelmiesítését elősegítő fejlesztések megvalósítását támogassa.

	A program megnevezése	Összes keret 2024-ben (milliárd forint)	Rövid ismertetés
14.	Tudományos mecenatúra program	1	A program célja a hazai tudományos kutatói közösség nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolódásának ösztönzése a hazai közfinanszírozású támogatás igénybevételével elért kutatási eredmények nemzetközi tudományos konferenciákon történő bemutatásának, tudományos cikk vagy könyv formájában való megjelentetésének támogatásával. Cél továbbá hazai rendezésű nemzetközi konferenciák, valamint a nyílt tudomány hazai térnyerésének támogatása.
	Kutatási Alaprész részösszeg	39,508	
	A 2024. ÉVI PÁLYÁZATOK KERETÖSSZEGE	176,263	

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

Copyright © 2024 – Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

Minden jog fenntartva. Jelen kiadványt vagy annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármilyen formában vagy eszközzel – elektronikusán, fényképeszeti úton vagy más módon – a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül közölni.